

MALİYET ANALİZİ

Hacettepe Üniversitesi Tıp Merkezi Kütüphanesinde 1981/1982 Mali Yılında Ödünç Verilen Bir Yayının Ödünç Verme Maliyeti

Yaşar A. TONTA (*)

Ö Z E T

Hacettepe Üniversitesi Tıp Merkezi Kütüphanesinde 1981/1982 mali yılında ödünç verilen bir yayının (kitap veya süreli yayın) ödünç verme birim maliyeti yaklaşık 27 lira olarak bulunmuştur. Birim maliyet, bir yayının ödünç verilmesi için harcanan personel, araç-gereç, kırtasiye giderleri ve genel giderler ayrı ayrı hesaplanarak ortaya çıkarılmıştır. Yakıt, aydınlanma, su, telefon ve sigorta giderleri birim maliyete dahil edilememiştir. (9 ref.)

Anahtar Sözcükler: kütüphanelerde maliyet analizi, kütüphanelerde maliyet hesaplaması

Library cost analysis, library cost accounting

A B S T R A C T

The unit cost of a publication (book or periodical), which was circulated at the Hacettepe University Medical Center Library in 1981/1982 fiscal year, has been found approximately 27 TL (Turkish Liras). First of all personnel, equipment, supply and general (depreciation and maintenance of library building) costs have been calculated separately, and then, the total cost has been obtained by summing these costs. The unit cost has been found by dividing annual total cost by the number of publications which were borrowed. Utility (illuminating, climatizing, etc.) and insurance costs are not within this figure because of the lack of information.

Key Words: Library cost analysis, library cost accounting.

GİRİŞ

Bilindiği gibi kütüphaneler kâr amacı gütmeyen kuruluşlardır. Topluma sunulan kütüphane hizmetlerine karşılık herhangi bir ücret alınmaz. Bu ne-

(*) Araştırma Görevlisi, Hacettepe Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Kütüphanecilik Bölümü.

denle yazının başlığı ilk okunduğunda biraz şaşkırtıcı gelebilir. Konuya girmeden önce «maliyet analizi» ile ilgili kısa bilgi vermek gerektiği kanısındayız.

Bir ürünün birim maliyeti, bu ürünü üretmek için kullanılan hammadde, üretim sırasında harcanan işgücü ve genel giderler hesaplanarak bulunabilir. Hammaddenin maliyeti satın alma faturalarından, işgücünün maliyeti ise üretimde çalışanlara ödenen ücretlerden hesaplanabilir. Hammadde ve işgücü giderleri ürünün birim maliyetini direkt olarak etkileyen giderlerdir. Makinelerin ve binanın aşınması, bakım-onarım, sigorta, su, ısıtma ve aydınlatma giderleri ise genel giderler kapsamına girmektedir. Genel giderlerin hesaplanması daha zordur ve belirli bir süre için tahmini olarak hesaplanabilir. Genel giderler ürünün birim maliyetini dolaylı olarak etkilemektedir.

Bu açıklamadan sonra, maliyet analizinin fabrikalarda kullanılabileceği, kütüphanelerin ise birer fabrika olmadığı söylenebilir. Ancak yine de ikisi arasında benzerlik bulunmaktadır. Kâr amacı güden bir kuruluş düşünülecek olursa, yapılan işlerin malzeme sağlamak, sağlanan bu malzemeyi işlemek ve üretilen yeni ürünü elden çıkarmak olduğu görülecektir. Bir başka deyişle, kâr amacı güden kuruluşların başlıca işlevleri satın almak, üretmek ve satmaktır. Aynı işlevleri kütüphaneler de yerine getirmektedir. Materyaller (kitap, süreli yayın, doküman, film, slayt vb. gibi) sağlanır; sağlanan bu materyaller işlenir (kataloglama ve sınıflama); son olarak da kullanıcıların hizmetine sunulur.

Görüldüğü gibi, işlevler açısından ele alındığında bir fabrika ile bir kütüphane arasında benzerlik bulunmaktadır. Bu bakımdan maliyet analizi kütüphanelerde de yapılabilir.

Kütüphanelerde maliyet analizi yapılırken teknik hizmetler ve okuyucu hizmetlerinin her biri çeşitli bölümlere ayrılarak birim maliyet analizi yapılabilir. Örneğin, kitap seçimi, sipariş, kataloglama, ödünç verme, danışma, literatür taraması vb. gibi.

Bu çalışmanın amacı, Hacettepe Üniversitesi Tıp Merkezi Kütüphanesinde 1981/1982 mali yılı içinde ödünç verilen bir yayının (kitap ya da süreli yayın) ödünç verme maliyetini hesaplamaktır.

KÜTÜPHANE HAKKINDA BİLGİLER

Hacettepe Üniversitesi Tıp Merkezi Kütüphanesi 1960'lı yılların başında kurulmuştur. Hacettepe Çocuk Hastanesi 1958 yılında hizmete açıldığında, aynı zamanda küçük bir kütüphane de hizmet vermeye başladı. Bu sırada inşa edilen bir binada kütüphane için de yer ayrılmış ve kısa bir süre sonra da kütüphane yeni binaya taşınmıştır.

Hacettepe Üniversitesi Merkez Kampusunda 4188 öğrenci öğrenim görmektedir; 1305 öğretim elemanı (182 profesör, 280 doçent, 843 yardımcı doçent)

ve 181 akademik personel hizmet vermektedir (1). Kütüphane, Hacettepe Üniversitesi öğrenci, öğretim elemanı ve personelinin başka, Ankara'da bulunan çeşitli yükseköğretim kurumlarının öğrencileri ve araştırmacılar tarafından da kullanılmaktadır.

Kütüphanede 47 eleman (yardımcı hizmetliler dahil) çalışmaktadır. Bu elemanların 10'u kütüphanecilik bölümlerinden mezun olmuştur. 5 elemanın da Kütüphanecilik dalında «master» derecesi vardır (2).

Kütüphane dermesinde 30 bin monograf ve 60 bin ciltli süreli yayın olmak üzere toplam 90 bin cilt civarında yapıt bulunmaktadır. Abonesi devam eden süreli yayın sayısı yaklaşık 650'dir. Keza kütüphanede 1777 parça mikroform, 240 teyp-slayt programı, 11 slayt programı ve 68 film bulunmaktadır.

Kütüphanenin 1981/1982 mali yılı bütçesi (personel bütçesi hariç) toplam 16 milyon 300 bin T.L. olarak gerçekleşmiştir. Bu bütçenin 16 milyon lirası yayın alımına, 300 bin lirası da araç-gereç ve diğer giderlere harcanmıştır (3).

Araştırmanın yürütüldüğü Ödünç Verme Bölümünde toplam 13 eleman çalışmaktadır. Söz konusu Bölüm Kütüphanecilik dalında «master» derecesine sahip meslekten bir kütüphaneci tarafından yönetilmektedir. Keza, Eğitim dalında «master» derecesine sahip iki eleman ve halen Kütüphanecilikte aynı derece için çalışan bir eleman hizmet vermektedir.

Ancak Ödünç Verme Bölümünde kitap ve süreli yayınların ödünç verme işlemlerini tam zamanlı olarak çalışan üç eleman yürütmektedir. Aynı elemanlar **ayrılmış** (reserved) kitapların ödünç verme işlemlerini de yapmaktadırlar.

MALİYET ANALİZİ

Bu bölümde önce yayınların ödünç verilmesi için harcanan toplam giderler bulunacak, daha sonra da ödünç verilen toplam yayın sayısına bölünerek bir yayının ödünç verme maliyeti bulunacaktır. Toplam giderler: 1) Personel Giderleri, 2) Araç-gereç Giderleri, 3) Kırtasiye Giderleri, ve 4) Genel Giderler'den oluşmaktadır.

1) Personel Giderleri

Kütüphanenin personel giderlerini bulabilmek amacıyla H.Ü. Özlük İşleri Müdürlüğü'ne başvurulmuştur. Bir yetkili üniversite bütçesinden (Kalem No. 110) kütüphanenin toplam personel giderlerini hesaplamıştır. Daha önce de sözü edildiği gibi kütüphanede toplam 47 eleman çalışmaktadır. Kütüphanenin personel giderleri aşağıdadır:

(1) Bilgiler 1982 yılına aittir. H.Ü. Personel Müdürlüğü'nden sağlanmıştır.

(2) Bilgiler 1982 yılına aittir. H.Ü. Tıp Merkezi Kütüphanesi Müdürlüğü'nden sağlanmıştır.

(3) 1983 yılından itibaren mali yıl takvim yılına göre (1 Ocak - 31 Aralık) değiştirilmiştir.

- a) Sosyal Yardım: Her personel için ayda 3500.— TL. Yılda 42.000.— TL.
(3500 X 12)
47 personel için: $47 \times 42.000 = 1.974.000.— \text{ TL./yıl.}$
- b) Maaşlar: **9.614.565.— TL./yıl** (tüm personel için)
- c) Tedavi ve Cenaze Giderleri: Her personel için yılda 6000.— TL.
47 personel için $47 \times 6000 = 282.000.— \text{ TL./yıl.}$
- d) Emekli Sandığı Kesenekleri: Personelin tümü için ödenen maaşların % 18'i:
 $9.614.565 \times 0,18 = 1.730.621.— \text{ TL./yıl.}$
- e) Tazminat: **1.805.000.— TL./yıl** (tüm personel için)

Böylece kütüphanenin bir yıldaki toplam personel gideri bulunabilir. Toplam personel gideri; sosyal yardım, tedavi ve cenaze giderleri, maaşlar, Emekli Sandığı kesenekleri ve tazminatların toplamına eşittir.

$$\text{Toplam Personel Gideri} = 1.974.000 + 282.000 + 9.614.565 + \\ 1.730.621 + 1.805.000 = \mathbf{15.406.186.— \text{ TL./yıl.}}$$

Daha öncede belirtildiği gibi, yayınların ödünç verme işlemleriyle Ödünç Verme Bölümünde tam zamanlı olarak çalışan üç eleman ilgilenmektedir. Yayınların ödünç verilmesi için harcanan personel gideri toplam personel giderlerinden bu işle görevli eleman sayısına oranlanarak bulunabilir ⁽⁴⁾.

$$\text{Personel Gideri} = (15.406.186 \times 3) / 47 = \mathbf{983.373,57 \text{ TL./yıl.}}$$

2) Araç-Gereç Giderleri

Ödünç Verme Bölümünde yayınların ödünç verme işlemleriyle görevli elemanların kullandıkları demirbaş eşyalar sayıları, birim fiyat ve toplam fiyatlarıyla birlikte aşağıda verilmiştir. ⁽⁵⁾.

(4) Yayınların ödünç verme işlemleriyle görevli personelin maaşlarını öğrenilemek amacıyla 657 sayılı Devlet Personel Kanunu'na göre her elemana derece ve kademeleriyle birlikte aldıkları brüt maaş sorulmuştur. Elemanlar aldıkları brüt maaşı tam olarak anımsayamamışlardır. Kaldı ki, hesabımızı bu şekilde yapmış olsaydık hatalı olurdu. Çünkü bulunacak rakam tedavi yardımını içermeyecekti. Çıkan rakamda küçük bir hata payı bulunduğu kabul edilmekte ve fakat sonucu etkilemeyeceği düşünülmektedir.

(5) Demirbaş eşya listesi ilgililerden sağlanmış, ancak demirbaş eşyanın ne zaman ve ne kadara satın alındığı bulunamamıştır. Bunun üzerine demirbaş eşyaların numaraları saptanarak H.Ü. Stok Kontrol Müdürlüğü'ne başvurulmuştur. Kütüphanenin sahip olduğu araç - gerecin, Üniversitenin diğer birimlerinden kütüphaneye transfer edilmiş olduğundan fiyatı da bilinmemekteydi. Bunun üzerine araç - gereç fiyatları Devlet Malzeme Ofisi'nden sağlanmıştır. Fiyatı saptanamayanlara ise tahmini değerler verilmiştir. Söz konusu demirbaş eşyanın birim fiyatının yanında tahmini olduğunu belirten «tah.» kısaltması bulunmaktadır

Araç-gerecin adı	Adedi	Birim fiyatı	Toplam fiyatı
Döner koltuk	3	3500	10.500
Telefon	1	4500 (tah.)	4.500
Kart kutusu	15	1000 (tah.)	15.000
Sehpa	1	2200	2.200
Banko (675 X 63 X 100 cm.)	1	100000 (tah.)	100.000
Toplam			132.200 TL.

Araç-gereç için aşınma süresi (araç-gerecin ömrü; amortisman) 10 yıl olarak kabul edilmiştir. Aşınma payı ise «straight line» yöntemine göre bulunmuştur. Araç-gerecin 1981/1982 mali yılı için aşınma payının TL. olarak değeri toplam araç-gereç giderlerinin aşınma süresine bölünmesiyle bulunur:

$$\text{Araç-Gereç Gideri} = 132.200 / 10 = 13.220.— \text{ TL./yıl } (^6).$$

3) Kırtasiye Giderleri

Kütüphane Müdürlüğü'nden alınan bilgiye göre 1981/1982 mali yılında yayımların ödünç verilmesi için harcanan kırtasiye giderleri (posta giderleri hariç) yaklaşık **80.000.— TL.** dir.

4) Genel Giderler

Bina aşınma payı, bakım-onarım giderleri, yakıt, aydınlanma, su, telefon ve sigorta giderleri genel giderler kapsamına girmektedir.

Kütüphanenin yeni binaya hangi yıl taşındığı kesinlikle bilinmemekle birlikte 1964 yılı başlarında olduğu sanılmaktadır. Bu amaçla H.Ü. Yapı İşleri Daire Başkanlığı'na başvurulduğunda binanın hangi tarihte yapıldığının bulunabileceği, ancak bunun için geniş bir arşiv çalışması yapılması gerektiği söylenmiştir. Kütüphane binasının mimari planı üzerinden yapılan hesaplamada kütüphanenin toplam alanı 2124 m² olarak bulunmuştur.

Binanın inşa edildiği yıldaki maloluş fiyatı bulunamamıştır. 1982 yılında fakülte ve yüksekokul binalarının bir metrekaresinin inşaat maliyetinin 25.000.— TL. olduğu öğrenilmiştir (⁷).

Bina için aşınma süresi 50 yıl olarak kabul edilmiştir. 1982 yılı fiyatlarına göre binanın maliyeti hesaplanmış ve «straight line» yöntemine göre bir yıl için aşınma payının TL. olarak değeri bulunmuştur.

Buna göre:

$$\text{Kütüphanenin toplam alanı} = 2124 \text{ m}^2,$$

$$1982 \text{ yılında } 1 \text{ m}^2\text{'nin inşaa maliyeti} = 25.000.— \text{ TL./m}^2,$$

$$\text{Kütüphane binasının maliyeti} = 2124 \times 25.000 = 53.100.000.— \text{ TL.}$$

(6) Araç-gerecin aşınma payı rayiç bedeli (1982) üzerinden hesaplanmıştır.

(7) Bilgi, H.Ü. Yapı İşleri Daire Başkanlığı'ndan sağlanmıştır.

Kütüphane binasının toplam maliyeti aşınma süresine bölünerek binanın bir yıldaki aşınma payının TL. olarak değeri bulunabilir:

$$53.100.000 / 50 = 1.062.000.— \text{ TL./yıl.}$$

Kütüphanenin toplam genel giderleri aşağıdadır:

Genel Giderler	Yıllık Tutarı
Bina aşınma payı	1.062.000.—
Onarım (8)	730.000.—
Yakıt, aydınlanma, su, telefon (9)	—
Sigorta (10)	—
Toplam	1.792.000.— TL./yıl.

Yayınların ödünç verme işlemlerinin genel giderler içerisindeki payını bulabilmek için ödünç verme bankosunun bulunduğu alanın kütüphane binasının kaçta kaçını işgal ettiği bulunmuştur. Ödünç verme bankosunun bulunduğu alan 33 m² dir (11). Toplam alana oranı ise % 1,55'dir (33 / 2124).

Böylece yayınların ödünç verilmesi için harcanan genel giderler bulunabilir:

$$\begin{aligned} \text{Genel Giderler} &= \text{Toplam genel giderler} \times 0,0155 \\ &= 1.792.000 \times 0,0155 \\ &= 27.776.— \text{ TL./yıl.} \end{aligned}$$

Yayınların Ödünç Verilmesi İçin Harcanan Toplam Gider

Yayınların ödünç verilmesi için harcanan toplam gider, 1981/1982 mali yılındaki personel, araç-gereç, kırtasiye ve genel giderler toplanarak bulunur. Buna göre;

Yayınların ödünç verilmesi için harcanan

Personel Giderleri	=	983.373.— TL. (Bkz. s. 16)
Araç-Gereç Gideri	=	13.220.— TL. (Bkz. s. 17)
Kırtasiye Gideri	=	80.000.— TL. (Bkz. s. 18)
Genel Giderler	=	27.776.— TL. (Bkz. s. 19)

$$\text{Toplam} = 1.104.369.— \text{ TL./yıl.}$$

(8) Bilgi, Kütüphane Müdürlüğü'nden sağlanmıştır.

(9) Çalışma, yakıt, aydınlanma, su ve telefon giderlerini kapsamaktadır. Söz konusu giderleri bulabilmek amacıyla H.Ü. Tıp Fakültesi Dekanlığı'na başvurulduğunda bu tür giderlerin üniversitenin tüm birimleri için toptan ödendiği, kütüphanenin bu toplam içindeki payının hesaplanamayacağı söylenmiştir.

(10) Kütüphane binası sigortalı değildir.

(11) Ödünç verme bankosunun bulunduğu alan ölçülerek bulunmuştur.

Birim Maliyet

Bir yayının ödünç verme birim maliyeti, 1981/1982 mali yılında tüm yayınların ödünç verilmesi için harcanan toplam giderlerin o yıl içinde ödünç verilen yayınların (kitap veya süreli yayın) sayısına bölünerek bulunur. 1981/1982 mali yılında toplam 41112 yayın (15937'si kitap, 25175'i süreli yayın) ödünç verilmiştir ⁽¹²⁾.

Buna göre;

$$\begin{aligned} \text{Birim Maliyet} &= \text{Yayınların ö.v. için har. top. gid./Top. yayın sa.} \\ &= 1.104.369/41112 \\ &= \mathbf{26,86 \text{ TL.}} \end{aligned}$$

Böylece, Hacettepe Üniversitesi Tıp Merkezi Kütüphanesi'nde 1981/1982 mali yılında ödünç verilen bir yayının maliyeti 26,86 TL. olarak bulunmuş oldu. Bu rakam hem kitapların, hem de süreli yayınların ödünç verme birim maliyetidir. Yani, ödünç verilen her kitap veya süreli yayın kütüphaneye yaklaşık 27 liraya malolmaktadır.

SONUÇ

Görüldüğü gibi, bir yayının ödünç verme maliyeti hiç de küçümsenemeyecek bir rakam olarak ortaya çıkmıştır. Çıkan rakamın yaklaşık bir rakam olduğu belirtilmelidir. Bu tür hesaplamaların yapılabilmesi için gerek bina, gerekse araç-gereç ve diğer giderlere ilişkin tüm sayısal verilerin düzenli olarak tutulması gerekmektedir. Çeşitli veriler bulunamadığından maliyet analizi yapılırken birçok güçlüklerle karşılaşmıştır. Bina ve araç-gerecin aşınma paylarının 1982 fiyatlarına göre hesaplandığı anımsanırsa, bunun birim maliyeti artıran bir etmen olduğu görülecektir. Çünkü kütüphane binasının 1982 fiyatlarına göre 53 milyon liraya mal olduğu hesaplanmıştır. Oysaki, 1960'lı yıllarda aynı binanın çok daha az bir fiyata mal olduğu kuşkusuzdur.

Öte yandan, çıkan rakamın yakıt, aydınlanma, su, telefon, posta, sigorta ve yönetim giderlerini içermediği unutulmamalıdır.

Keza, yayınların ödünç verme işlemlerini yürüten görevlilerin aynı zamanda ayrılmış kitapların kütüphane içinde ödünç verme işlemlerini yürüttükleri daha önce belirtilmişti. Yetkililerce ayrılmış kitapların kütüphanede

(12) Bir kitabın ödünç verilmesi için harcanan zamanla bir süreli yayının ödünç verilmesi için harcanan zamanın eşit olduğu varsayılmıştır. Bu varsayıma göre, personelin toplam zamanının % 38,7'sinin kitapların, % 61,3'ünün ise süreli yayınların ödünç verilmesi için harcadığı ortaya çıkmaktadır. Eğer kitapların ve süreli yayınların ödünç verilmesi için harcanan birim zaman farklı olsaydı, bulunan yüzdelere göre, kitapların ve süreli yayınların ödünç verilmesi için toplam giderlerin kaçta kaçının harcadığının bulunması gerekirdi. Çalışmamızda ayrı ayrı hesaplamaya gerek görülmemiştir.

sıklıkla kullanıldığı; personelin bu işler için de zamanlarının önemli bir bölümünü harcadıkları söylenmiştir.

Çalışan personelin hiç durmaksızın ödünç verme işlemleri yaptıkları da düşünülmemelidir. Personelin zamanının bir kısmı okuyucu beklemele geçmektedir. Daha kesin hesaplamalar için zaman çalışması (time and motion study) yapılması gerekmektedir.

Belirtilmesi gereken diğer bir husus da, personel giderlerinin kütüphane bütçesinden ödenmediği halde niçin hesaplamaya katıldığıdır. Bizce, personel giderlerinin devletçe ödenmesi söz konusu giderlerin bir maliyetinin olmadığı getirmemektedir.

Çeşitli kütüphane işlemleri için birim maliyetlerin hesaplanabileceğine çalışmanın başında değinilmişti. Aynı şekilde, bir kitabın seçimi, satın alınması, kataloglanması, ciltlenmesi vb. gibi işlemler için de birim maliyetler hesaplanarak bir kütüphanenin verdiği hizmetin kaçta malolduğu bulunabilir. Maliyet hesaplamalarıyla ilgili olarak çalışma yapacak olanların **Dr. Ayşel San'ın**, bu alandaki tek Türkçe kaynak olan **Kütüphane İşletmesinde Maliyet Hesaplaması ve Sorunları** adlı elkitabı niteliğindeki değerli çalışmasını mutlaka incelemeleri önerilir.

Kuşkusuz, her şeyin olduğu gibi kütüphane hizmeti vermenin de bir maliyeti vardır. Kütüphanelerin kâr amacı güden kuruluşlar olmamaları kütüphane hizmetlerinin ülkemize kaçta malolduğunun hesaplanmasını engellememelidir. Kanımızca bu tür çalışmalarını makro düzeyde yapılmasına büyük gereksinim vardır.

Araştırmacının Notu: Bu çalışma, 1981-1982 öğretim yılında H. Ü. Kütüphanecilik Bölümü'nde Konuk Öğretim Üyesi olarak görev yapan Jordan Michael Scepaniski'nin Yüksek Lisans Programı çerçevesinde açtığı «Analysis of Library Operations» adlı dersin bir gereği olarak hazırlanmıştı. Kendisine; araştırmamız sırasında büyük yardımlarını gördüğümüz H. Ü. Tıp Merkezi Kütüphane Müdürü Sayın Yıldız Arman'a, Ödünç Verme Bölümü Şefi Sayın Sezen Tan'a, Ödünç Verme Bölümü personeline ve sorularımızı sabırla yanıtlayan ilgili kişilerin tümüne teşekkür ederiz.

KAYNAKLAR

- Bather, John Carson, «Library Personnel Costs», **Library Trends** 11 (4): 395-401, 1963.
- Brutcher, Constance, Glen Gessford and Emmet Rixford, «Cost Accounting for the Library», **Library Resources and Technical Services** 8 (4): 413-431, Fall 1964.
- Dougherty, Richard M. and Fred J. Heinritz, **Scientific Management of Library Operations**, New York: Scarecrow Press, 1966.

- Gipson, J.S., «Total Cost of Acquisitions in a Community College», **College and Research Libraries** 28 (4): 273-276, July 1967.
- Kountz, John, «Library Cost Analysis: A Recipe», **Library Journal** 97 (3): 459-464, February 1, 1972.
- MacQuarrie, Catherine, «Cost Survey; Cost of Ordering, Cataloging, and Preparation in Southern California Libraries», **Library Resources and Technical Services** 6 (4): 337-350, Fall 1962.
- San, Aysel, **Kütüphane İşletmesinde Maliyet Hesaplaması ve Sorunları**, (Basilmamış) Doktora Tezi, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi, İstanbul, 1983.
- Welch, Helen M., «Cost of Library Materials». **Library Trends** 11 (4): 384-394, 1963.
- Wynar, Bohdan, «Cost Analysis in a Technical Services Division Report on Work Measurement; Cost Analysis by a Seminar in Research Methods», **Library Resources and Technical Services** 7 (4): 312-326, Fall 1963.

TIP YAYINLARI
İLE HİZMETİNİZDE